

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет географічний
Кафедра геоморфології і палеогеографії

Затверджено

На засіданні кафедри геоморфології і
палеогеографії
факультету географічного
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 2 від 10 вересня 2019 р.)

В.о. завідувача кафедри проф. Л. Ф. Дубіс

Силабус з навчальної дисципліни
«НАУКОВИЙ СЕМІНАР»,
що викладається в межах ОПП (ОПН) третього
(освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 103 Науки про Землю (географія)

Львів 2019 р.

Назва дисципліни	Науковий семінар
Адреса викладання дисципліни	Львів, вул. Дорошенка, 41, географічний ф-тет ЛНУ ім. І. Франка, ауд. 43
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний ф-тет ЛНУ ім. І. Франка, кафедра геоморфології і палеогеографії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки; 103 Науки про Землю (географія)
Викладач дисципліни	Гнатюк Роман Михайлович, к. геогр. н., доцент, доцент кафедри геоморфології і палеогеографії
Контактна інформація викладачів	romanhnatyuk@ukr.net http://geography.lnu.edu.ua/employee/hnatyuk-roman-myhajlovych вул. Дорошенка, 41, каб. 45.
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Місце проведення консультацій – географічний факультет, каб. 45.
Сторінка курсу	
Інформація про дисципліну	Курс розроблено таким чином, щоб надати аспірантам третього року навчання спеціальності Науки про Землю (географія) необхідні знання, потрібні для ефективного пошуку й опрацювання літературних, картографічних і фондових джерел, важливих для успішного виконання завдань їхнього дисертаційного дослідження. Тому у курсі представлено як огляд способів і процедур ефективного пошуку, відбору й опрацювання відповідних джерел, так і перелік сайтів, особливо важливих для їхнього пошуку. Надаються конкретні поради щодо оперативного опрацювання відібраних он-лайнних і оф-лайнних джерел, їх збереження та використання.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна "Науковий семінар" є завершальною нормативною дисципліною зі спеціальності "103 Науки про Землю (географія)" для освітньої програми аспірантів, яка викладається в різних семестрах 2-го, 3-го і 4-го року навчання в аспірантурі в обсязі 0,5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS) за кожний семестр. Курс зорієнтовано на надання аспірантам необхідного обсягу знань у галузі наукових досліджень, їх підготовку до самостійного виконання наукових завдань, ефективного й кваліфікованого проведення наукових досліджень.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної дисципліни "Науковий семінар" є формування в аспірантів навиків самостійної наукової роботи, підготовки повідомлень, доповідей, наукових статей, написання та захисту кандидатської дисертації. В частині курсу, що розрахована на аспірантів третього року навчання, головна увага приділена набуттю компетентностей щодо ефективного пошуку й опрацювання первинної і вторинної інформації, необхідної для успішного виконання завдань їхнього дисертаційного дослідження.
Література для вивчення дисципліни	Основна: 1. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. / В.М. Варенко. – К.: Ун-т «Україна», 2013. – 416 с. 2. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / В.В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. – 3-є вид., перероб. і допов. – К.: ВД

	<p>«Професіонал», 2005. – 240 с.</p> <p>3. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 6-те вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2008. – 310 с.</p> <p>4. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: навч. Посібник. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2003. – 240 с.</p> <p>Допоміжна:</p> <p>5. Андронік Л.Д. Як отримати повні тексти з авторитетних міжнародних журналів без використання піратських платформ. Презентація. – Точка доступу: https://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/19262.</p> <p>6. Бірта Г.О. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю.Г. Бургу. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 142 с.</p> <p>7. Дєдова К.В. Соціальні мережі для науковців. Презентація. – Точка доступу: https://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/19265.</p> <p>8. Криштафович Л.А. Scopus. Web of Science. Презентація. – Точка доступу: https://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/19255.</p> <p>9. Криштафович Л.А. Відкритий доступ до науки: від історії до сьогодення. Презентація. – Точка доступу: https://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/19240.</p> <p>10. Попов М.В., Богатєль Н.В. Індєксація наукових текстів у міжнародних базах даних // Наука, технології, інновації. 2018. №3(7). – С. 16–27.</p> <p>11. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Навч. посібник / І. П'ятницька-Позднякова. – К., 2003. – 116 с.</p> <p>12. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: навч. посібник. – Київ: Видавництво «Центр учбової літератури», 2007. – 254 с.</p> <p>13. Соціальні мережі для науковців. – Точка доступу: https://studway.com.ua/socmerezhi-dlya-naukovciv/</p> <p>14. Academic database dictionary definition [electronic resource]. – Access: http://www.yourdictionary.com/academic-database.</p> <p>15. Bibliographic database [electronic resource]. – Access: https://en.wikipedia.org/wiki/Bibliographic_database.</p> <p>16. DOAJ [electronic resource]. – Access: https://doaj.org/publishers.</p> <p>17. Google Scholar [electronic resource]. – Access: https://scholar.google.com.ua/intl/en/scholar/about.html.</p> <p>18. List of academic databases and search engine [electronic resource]. – Access: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_academic_databases_and_search_engines.</p> <p>19. The largest database of peer-reviewed literature – Scopus [electronic resource]. — Access: https://www.elsevier.com/solutions/scopus.</p>
Тривалість курсу	16 год. впродовж шістьох місяців першого і другого семестрів 3-го року навчання в аспірантурі
Обсяг курсу	16 годин аудиторних (практичних) занять та 14 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу аспірант буде :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Знати: 1) способи і процедури ефективного пошуку, відбору й опрацювання літературних, картографічних і фондових джерел онлайнового та оф-лайнного формату; найкорисніші команди пошуку електронних сторінок та документів певного типу; 2) як отримати допуски до друкованих і рукописних джерел, які зберігаються в фондах українських геологорозвідувальних експедицій, науково-дослідних і проектних інститутів, галузевих та академічних установ;

	<p>3) найпопулярніші пошукові системи, бази даних, академічні мережі, їхні можливості та переваги;</p> <p>4) найважливіші вітчизняні та зарубіжні електронні ресурси з області природничої географії, картографії та геології;</p> <p>5) оптимальні способи зберігання/архівування паперових і електронних джерел.</p> <p>- Вміти: 1) здійснювати ефективний пошук електронних документів і сторінок, оперативно відбирати й опрацьовувати електронні джерела (праця з pdf-файлами та ін.);</p> <p>2) використовувати можливості популярних пошукових систем і електронних бібліотек для пошуку різноманітних джерел з тематики дисертаційного дослідження;</p> <p>3) самостійно реєструватись/авторизуватись в соціальних наукових мережах і успішно використовувати їхні функціональні можливості;</p> <p>4) складати каталоги бібліографічних посилань та оформляти списки використаних джерел.</p>
Ключові слова	інформаційні ресурси, електронні ресурси, бази даних, пошукові системи, електронні бібліотеки, академічні соціальні мережі.
Формат курсу	Очний
	Проведення консультацій для ліпшого розуміння та виконання практичних завдань
Теми	<p>1. Інформаційне забезпечення наукових досліджень в галузі природничих наук (усна бесіда, 1 год.). Поняття про наукову інформацію, її роль у проведенні наукових досліджень. Види, галузі та ознаки наукової інформації. Значення якості (актуальності, точності й достовірності) та кількості інформації в наукових дослідженнях. Інформація природно-географічного змісту. Польові та камеральні (лабораторні) дослідження як засоби отримання первинної інформації.</p> <p>2. Пошук первинної інформації з тематики дисертаційного дослідження (усна бесіда – 1 год; практична робота – 2 год.). Геологічні та картографічні фонди України. Оф-лайнні фонди геологорозвідувальних експедицій, науково-дослідних і проектних інститутів, галузевих та академічних установ. Фонди Укрземпроекту, Інституту географії НАН України, Інституту геології і геохімії горючих корисних копалин та ін. Отримання допусків до фондів та архівних джерел.</p> <p>3. Вторинна інформація, її пошук і відбір (усна бесіда – 1 год; практична робота – 2 год.). Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації та каталоги, їх види та характеристика. Процес традиційного (каталожного) пошуку та відбору літературних джерел. Міжнародні бібліографічні (наукометричні та академічні) он-лайн бази, репозитарії і каталоги. Каталоги журналів відкритого доступу: онлайн-каталог журналів DOAJ та ін. Бібліотеки електронних журналів. Реєстр сховищ відкритого доступу (ROAR). Пошук наукових публікацій у веб-мережі за їх кодами (цифровими ідентифікаторами), назвами та ключовими словами. Пошукові оператори Google. Вікі-енциклопедії та спеціалізовані електронні словники як платформи для пошуку наукової інформації про об'єкт та предмет дисертаційного дослідження.</p> <p>4. Загальногеографічні та спеціалізовані інформаційні ресурси та їх</p>

	<p>значення для пошуку наукових праць (<i>усна бесіда і презентація – 1 год; практична робота – 2 год.</i>). Друкована українська і зарубіжна періодика з геолого-географічної тематики. Національний електронний архів (репозитарій) академічних текстів (НРАТ). Дисертації на здобуття наукових ступенів та автореферати дисертацій в електронній формі. Проблема доступності літературних джерел і шляхи її вирішення. Он-лайн та оф-лайн статті. Електронні ресурси відкритого доступу. Бази даних (БД) і пошукові системи. Користування БД Scopus та Web of Science: реєстрація, базовий пошук наукової інформації, аналіз результатів пошуку. Пошукова система і база даних Google Scholar. Найпопулярніші БД серед українських фахових видань. Бібліотека наукових публікацій в академічних соціальних мережах.</p> <p>5. Соціальні мережі для науковців та їх роль в обміні науковою інформацією (<i>презентація та практична робота – 2 год.</i>). Найважливіші спеціалізовані мережі науковців (Academia.edu, ResearchGate та ін.). Українські наукові інтернет-спільноти. Реєстрація в наукових мережах. Авторизація в ResearchGate. Web-бібліотека Mendeley. Значення універсальних мереж (Facebook, Twitter тощо) у здобутті та розповсюдженні наукової та науково-популярної інформації.</p> <p>6. Електронні ресурси з області природничої географії та геології України (<i>презентація та практична робота – 2 год.</i>). Ресурси наукових проектів, організацій та установ. Відкриті електронні матеріали Геологічної служби України та інших подібних служб. Національний фонд геопросторових даних. Електронні ресурси державних архівів, музеїв і бібліотек. Архіви українських періодичних видань. Відкриті електронні архіви топографічних і тематичних карт. Інформація в інформаційно-пошукових системах бібліотек та установах науково-технічної інформації України. Веб-сайт УкрІНТЕІ. Інституційні репозитарії університетів. Науково-популярні веб-сайти як джерела додаткової інформації про наукові видання та відкриття.</p> <p>7. Методика і техніка праці з електронною та паперовою науковою інформацією (<i>практична робота – 2 год.</i>). Опрацювання, систематизація, зберігання й використання паперових інформаційних джерел. Опрацювання електронних джерел. Праця з pdf-файлами. Особливості накопичення та зберігання електронних джерел. Створення списку використаних джерел. Сервіси, що пропонують доступ до фахових видань і створення особистих архівів. Поширення наукових публікацій та неопублікованих праць у середовищі світового науково-освітнього співтовариства.</p>
<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>Залік наступного навчального року, після завершення курсу, комбінований.</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з геолого-географічних дисциплін, достатніх для сприйняття понятійно-термінологічного апарату геології та геоморфології, фізичної географії та палеогеографії і розуміння різноманітних інформаційних джерел з природно-географічної тематики.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під</p>	<p>Бесіда, консультація, виконання індивідуальних практичних завдань, доповідь із презентацією, обговорення, постановка і розв'язання проблеми.</p>

час викладання курсу	
Необхідне обладнання	
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання за поточний курс буде здійснено за 30-бальною шкалою. Бали будуть нараховані у наступному співвідношенні:</p> <p>Практичні роботи – підготовка групових і індивідуальних завдань і їх представлення: 70% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 25;</p> <p>Присутність та активність на занятті - 5 балів.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів після завершення курсу у наступному навчальному році - 100.</p> <p>У разі оцінювання практичних завдань головна увага приділяється якості виконаних завдань і своєчасності їхньої здачі (згідно з графіком навчального процесу) та захисту. Враховується також:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оригінальність дисертаційного дослідження і трудність/легкість виконання отриманих завдань; - ступінь засвоєння матеріалу навчальної дисципліни; - ознайомлення з рекомендованою літературою, самостійний пошук літературних і інших джерел, необхідних для підготовки презентацій та розв'язання практичних завдань; - наявність правильно оформлених посилань на використані ресурси та джерела. <p>Максимальна кількість балів ставиться за умови відповідності виконаних індивідуальних завдань та усних відповідей аспіранта всім зазначеним вище критеріям. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бальна оцінка буде знижена.</p> <p>Відвідування практичних занять є важливою складовою навчання. Очікується, що аспіранти відвідають усі практичні заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У разі відсутності на занятті їм слід турбуватись про своєчасне отримання завдання.</p> <p>Важливі інформаційні ресурси, зокрема посилання на сайти, які проблематично віднайти самотужки, аспіранти отримують від викладача без права їх передачі третім особам.</p> <p>Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку	<p>Залік, як форма підсумкового контролю, на третьому році навчання в аспірантурі не передбачений навчальною програмою курсу “Науковий семінар”. Зарахування поточного курсу відбувається за умови отримання необхідної кількості балів – не менше 16-ти зі 30-ти можливих.</p>
Опитування	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершення курсу.</p>